

**Svar på fråga 2025/25:656 av Sanna Backeskog (S)
Stressrelaterad ohälsa hos primärvårdens medarbetare**

Sanna Backeskog har frågat mig vilka åtgärder jag avser att vidta för att, inom ramen för statens ansvar för hälso- och sjukvårdens funktion och utveckling, förbättra arbetsmiljön i primärvården och säkerställa en långsiktigt hållbar personalsituation för läkare, sjuksköterskor och undersköterskor.

En förutsättning för en god arbetsmiljö inom hälso- och sjukvården är en fungerande kompetensförsörjning och regeringen genomför därför flera satsningar på området. I februari 2026 samlade jag därför representanter från professionsförbund, Sveriges kommuner och regioner samt relevanta myndigheter för att diskutera utmaningar och lösningar.

Socialstyrelsen har genom Nationella vårdkompetensrådet tagit fram en nationell plan för att förbättra hälso- och sjukvårdens kompetensförsörjning (S2023/00256). Planen innehåller 25 olika

förslag till insatser som bland annat handlar om att säkerställa tid och resurser för kompetensutveckling och ge ökad möjlighet till karriärvägar för att attrahera, utveckla och behålla vårdpersonal.

I januari 2026 beslutade regeringen att avsätta en miljard kronor till kommuner och regioner i syfte att stärka kompetensförsörjningen inom hälso- och sjukvården och genomföra insatser som utgår från den nationella planen för att förbättra hälso- och sjukvårdens kompetensförsörjning (S2023/00256). Det är Socialstyrelsen som har i uppdrag att fördela dessa medel.

Regionerna behöver som huvudmän skapa förutsättningar för fasta läkarkontakter att utföra sina uppgifter, genom att ställa nödvändiga krav på organisering och bemanning i såväl verksamhet i egen regi som verksamhet med privata vårdgivare. Socialstyrelsen har, inom det pågående uppdraget att stödja omställningen till en god och nära vård (S2019/03056/FS och S2020/03319/FS), tagit fram ett nationellt riktvärde för antalet invånare som en läkare som arbetar i primärvården kan vara fast läkarkontakt för samt ett stödmaterial för dimensionering av fast läkarkontakt. Det nationella riktvärdet, 1 100 invånare per specialist i primärvården, är ett stöd när regionerna och enskilda hälso- och vårdcentraler planerar, fördelar resurser och gör uppföljningar. Riktvärdet är varken ett golv eller ett tak, utan

behöver anpassas utifrån lokala förutsättningar, exempelvis hur stora vårdbehov invånarna har.

Vidare fick Socialstyrelsen i augusti 2025 i uppdrag att genomföra ett pilotarbete för att stödja ett effektivt nyttjande av hälso- och sjukvårdens personalresurser ur ett regionalt och nationellt perspektiv med fokus på semestertider. I arbetet ingår att utveckla och testa metoder för att långsiktigt och på ett verksamhetsnära sätt stödja sjukvårdshuvudmännen att uppnå en effektiv personalplanering (S2025/01478).

Avslutningsvis vill jag framhålla att det är regionerna som enligt hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) ansvarar för att planera hälso- och sjukvården med utgångspunkt i behovet av vård hos dem som omfattas av regionens ansvar.

Därutöver placerar arbetsmiljölagen (1977:1160) tydligt ansvaret för att upprätthålla en god och säker arbetsmiljö hos arbetsgivaren, det vill säga regioner, kommuner och privata vårdgivare i det här fallet. Arbetsmiljöverket har vidare utfärdat föreskrifter och allmänna råd om organisatorisk och social arbetsmiljö (AFS 2023:2) som syftar till att komma till rätta med de risker som bland annat ohälsosam stress kan ge upphov till.

Regeringen har gett Arbetsmiljöverket stärkta anslag för att myndigheten ska kunna stärka sin tillsyn. Regeringen avser också att under våren till riksdagen lämna en ny

arbetsmiljöstrategi som möter utmaningarna på framtidens
arbetsmarknad.

Stockholm den 8 april 2026

Elisabet Lann